

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
<p>روایت</p>	
<p>یادداشت</p>	
<p>نگاهی حقوقی به آنچه در الیمالات می‌گذرد</p>	
<p>محمّداس‌مه</p> <p>وکیل‌هایپک‌دادگستری</p>	

قطع هزاران نهال و برداشت وسیع خاک در جنگل الیمالات و اظهارنظرهای برخی از مقامات مسئول به‌ویژه در اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران و سازمان منابع طبیعی کشور اقتضا می‌کند که بر برخی از مطالب و مباحث مطرح‌وه در این پرونده ویژه تبیین و تحلیل و یادآوری شود.

ابتدا باید خاطرنشان کرد که حریم از اقسام حق ارتفاق و موضوع آن منفی است. صاحب حریم نمی‌تواند از حدود آن مالک یا قانون تجاوز کند و نمی‌توان طرز اعمال حق را تغییر داد؛ حتی که به طور مستقل قابل‌واگذاری به غیر نبوده و این حق که موجب ارتباط با ملک دیگری است، موجب استیلا بر عین یا منقعت به نحوه مالکیت نیست؛ حتی از ارتفاق، نسبت تملک نخواهد شد که از حکم مقصر در بند (۹) ماده ۵۰ قانون برنامه پودجه سال ۱۳۵۱ اجزای می‌شود که مقنن حریم برق را به منزله حق ارتفاق تلقی کرده؛ بنابراین نظر به اینکه علقه مالکیت با علقه حق ارتفاق متفاوت بوده و با توجه به شرحی که در بالا رفت سازمان برق مالکیتی بر عین یا منافع ندارد و فارغ از حق مالکیت، حتی حق ارتفاق با حق انتفاع دو تأسیس مجزاست؛ بنابراین ارادند حق ارتفاق حق واگذاری این عرصه را که به‌عنوان حریم خط انتقال برق مشخص شده، تحت هیچ عنوان عیان اجاره یا حق بهره‌برداری چندین‌ساله به غیر ندارد که در صورت وجود این قرارداد، انعقاد قرارداد آن سازمان با پیمانکار مجتمع گردشگری دارای انبام و ایراد اساسی است که اقدام حقوقی سازمان منابع طبیعی به‌عنوان مالک عرصه و ورود رسمی دیگر مراجع نظارتی مانند سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات به جهت جلوگیری از تضییع اراضی و پاسداری از بیت‌المال را که در تفسیر یک ماهه و مجلس قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۹ مهرماه ۱۳۴۰ مجلس شورای اسلامی و ماده ۱ قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی از وظایف و اختیارات و اهداف آن مراجع احصا و معرفی شده، می‌تبلد.

موضوع دیگری که باید به آن اشاره کرد این است که با توجه به تبصره ۶ ماده ۶ تصویب‌نامه هیئت وزیران مربوط به حریم خطوط انتقال هوای برق به شماره ۱۳۲۲/۱۲۷۲۲، ۵۰۷۲۲/۲۶، ۱۳۹۲/۱۶ فقط یا گشت درختان کام‌رنگاف در هر خط خطوط انتقال هوایی برق مجاز است. شرح کامل ماده ۶ حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق تصویب‌نامه هیئت وزیران اشعار داشته:
«هرگونه عملیات ساختمانی و اقداماتی نظیر ایجاد تأسیسات صنعتی، مسکونی، مخازن سوخت، انبارداری و تأسیسات دامداری یا باغ یا درخت‌کاری در مسیر و حریم زمینی و هوایی خطوط انتقال و توزیع نیروی برق ممنوع است و فقط اقداماتی از قبیل زراعت مستحق، سطحی، حفظ یا کاشت درختان کام‌رنگاف، حفر چاه و قنوت‌ها بدون استفاده از دکل حفاری، اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، راسازی و احداث شبکه آبراری مشروط بر اینکه منابعی برای دسترسی به خطوط برق برای وزارت نیرو و شرکت‌های برق ایجاد نکند و سبب ایجاد خسارت برای تأسیسات خطوط برق نشود، بر اثرات مادم آن است.»

تبصره ۱ را عیانم داد: «در صورت درختان کام‌رنگاف با توجه به وضعیت جغرافیایی محل و دیگر شرایط از طرف وزارت نیرو تا سبب اطلاع از مراجع ذیربط اعلام خواهد شد.

طبق ماده ۱۹ قانون سازمان برق ایران در صورتی‌که در مسیر خطوط هوایی نیروی برق درختانی باشد که ایجاد مخاطرات می‌کنند، وزارت آب و برق و مؤسسات و شرکت‌های تابعه آن می‌توانند اقدام به هرس یا قطع آن درختان کنند. بهای درختان قطع‌شده طبق ماده ۱۴ این قانون پرداخت خواهد شد؛ بنابراین مینا در همه این مقرره‌های قانونی، قاعده لازم و رفع حاجت و دفع ضرر و استنفاد متعارف است.
اما برسیم به خود مجتمع گردشگری، محدوده وسیع و چشمگیری از جنگل ارزشمند هیرکانی که در دنیا نظیر ندارد، در الیمالات پاک‌تراشی شده و به جای جنگل خراش سر به فلک کشیده طبیعی، باغ‌وحشی بزرگ، گهرهای رنگارنگ، انشای مسکونی، کافه و رستورانی نسبتاً تازگی‌یافته پهن و سنگ‌شمار با کدمل‌های صنعتی، زنده‌های تفرجگاهی را به جنس انسان و نمازخانه‌ها و دو مناره آن‌هم به رنگ سفید در قلب جنگل ساخته شده است. واضح است که در ساخت هیچک از این اصول، اجراء ساخت‌وساز سازگار با محیط زیست رعایت نشده است، چون در گردشگری سازگار با طبیعت، مصالح و رنگ‌ها مورد استفاده باید با محیط تطابق داشته باشد.

—هرس تنه اصلی و قنوتانی درخت:
این هرس برای درختانی که دقیقاً زیر خطوط قرار دارند، به کار می‌رود. در این هرس قسمت‌های بزرگی از تاج درخت قطع می‌شود. طبق قطع ۱/۳ در تنه اصلی درخت است و باید بیش از ۱/۴ طول درخت قطع شود.
—هرس درختان هم‌چوار خطوط:
این هرس شامل شاخه‌های تهدیدکننده خطوط قطع می‌شود. لازم به توضیح است که شاخه‌های تهدیدکننده باید از تنه اصلی قطع شوند تا امکان داشت مجدداً آنها مسیر نشود.
—هرس درختان مرتفعتر از خطوط:

در این روش قسمت‌هایی از درخت قطع می‌شود که قسمت فعال درخت کاملاً بالاتر از خط قرار گیرد. همه روش‌های فوق در رد پاک‌تراشی درخت است و به اصطلاح عرفی بر سترایشی اطلاق دارد.
مصادفا دستورالعمل مدیریت هرس درختان متناهی برای ساخت‌وساز، با چارخ سبز منابع طبیعی انجام شده است. اگر غیر از این بود، چرا سبز منابع طبیعی، در دو سال گذشته هیچ شکستی از وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای مازندران به دلیل اقدام غیرقانونی این مجموعه در قطع شاخه‌های درختان به دلیل تجمیع لاشسروک با ناحیه یا محدودیت رشد گیاه (zone limit Growth)، این محدوده برای شبکه‌های فشار ضعیف و قوی هوایی به شرح جدول شماره ۱ است. وجود هرگونه خاک و برگ در این محدوده ممنوع است و باید زیر هرس یا حسب نیاز هرس یا قطع انجام گیرد. مشخص می‌کند این دستورالعمل بر خطوط انتقال برق فشار قوی مبنای ۱۴۰۳ منتشر شده و در صفحه ۱۷ همین دستورالعمل آمده (به طور معمول و طبق برنامه مومن هر چهار لی سال یک مرتبه باید درختان مجاور خطوط برق هرس شوند. این آن معنی است که درختان به حد کافی (نه زیاد) در حد هرس شوند تا شاخ و برگ و آفام به‌هیچ‌وجه در محدوده خط‌ساز کابل‌های برق نباشند). و همچنین در صفحه ۱۷ دستورالعمل پنج بار از اطلاق هرس استفاده شده و بد نند هفت دستورالعمل دلیل میحث انواع هرس در صفحه ۱۷ عملیات یادشده را به هرگونه هرس، سربازخونی و سربرداری محدوده کرده است. منی توجیه پاک‌تراشی و هرگونه اقدام سازمان برق در این زمینه و قائل‌بودن به اختیار مطلق آن سازمان در مواجهه با درخت در محدوده حرم خطوط انتقال برق برخلاف قوانین موضوعه بوده که ضرورت دارد متولی جنگل‌ها و مراتع کشور یعنی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در مواجهه با این‌گونه موارد و تخریب‌ها با دانش فنی حقوقی و فنی برخورد کند.

گزارش میدانی «شرق» از تخریب جنگل الیمالات

وقتی جنگل هیرکانی سنگلاخ می‌شود

سایه سرمایه‌گذار متخلف از خراسان، مازندران تا قزوین

نگاه دوخته‌ام را از روی زمین تابودشده هیرکانی برمی‌دارم. سرم را بالا می‌گیرم، قد و قامت درختان هیرکانی را از پایین به بالا براند می‌کنم. از این زاویه، ناشکوت‌بر به نظر می‌رسند. آسند و ناراحتی دیده‌اند؛ اینگونه توان مقاومتی در برابرش داشته باشم، در بنیدند وجود نفوذ می‌کنند.

در قلب جنگل الیمالات مازندران، یک‌نیم‌د تا دو هکتار از درختان را به خاک سیاه نشاندند تا پارکینگ خودرو درست کنند؛ پارکینی برای توسعه یک مجتمع گردشگری متعلق به شرکت «نوبین پویا گستر سبز نور» معروف به هلدینگ برادران جوانمردی که از مشهور سر برآورده و در نور و چمستان مازندران رخنه کرده و غیرقانونی بوده، چرا مدیر ارشدش در مراسم افتتاحیه شرکت کرده است؟ اگر عسویی، مدیرکل منابع طبیعی مازندران، مجوز ساخت مجتمع را به صورت شفاف‌ده داده، یعنی از مسئولیت خود سواستفاده و کار غیرقانونی کرده است، می‌تد که به جنگل الیمالات سر بزند. روز سوم فروردین‌ماه اسفند، دادستان، پس باید در برابر قانون، شهروندان استان مازندران و ایران برای این تخلف آشکار پاسخگو باشد.

البته گزار ریشه چنین تخلفاتی در حوزه منابع طبیعی را در مدیریت سازمان‌حور آب می‌داند و توضیح می‌دهد؛ که مطرح گردشگری الیمالات، قطع درختان و تخریب خاک همگی ریشه در مدیریت سازمان‌حور آب دارد. یک بند خاکی به گنجایش ۸۰۰ هزار مترمکعب تحت عنوان بند خاکی یا سد الیمالات ساخته شده است. پشت این بند خاکی، یک ذخیره و دریاچه‌ای شکل شده است. این دریاچه وسط جنگل است و چشم‌انداز دیدنی دارد. برای همین شرکت آب منطقه‌ای مازندران در یک اقدام غیرقانونی، دریاچه و حریم آن را به منظور اجرائ طرح گردشگری، به بخش خصوصی اجاره داده است.

۱۹ تیرماه ۱۴۰۲، جشن افتتاح مجتمع گردشگری الیمالات

با یبازر سال گذشته، فاز اول یک مجتمع گردشگری متعلق به شرکت «نوبین پویا گستر سبز نور» به مساحت ۵۰ هکتار در یکی از بکرترین نقاط جنگل هیرکانی، معروف به جنگل الیمالات در چندیکومتری مسیر نور به چمستان واقع در استان آذربایجان افتتاح شد. در همان مراسم افتتاحیه یکصد تنه کد که این پروژه قرار است تا ۲۰۰ هکتار پیشروی کند و تاکنون ساخت‌وساز تنها در ۵۰ هکتار از جنگل هیرکانی اجرا شده است.
اما مهم‌ترین تخلف این مجتمع گردشگری، آن است که بدون مجوز سازمان منابع طبیعی و اداره کل منابع طبیعی استان مازندران به جنگل دستبرد زده، درختان و کد پوشش گیاهی را قطع کرده و مجتمع گردشگری ساخته است. اما برسیم به خود مجتمع گردشگری، محدوده وسیع و چشمگیری از جنگل ارزشمند هیرکانی که در دنیا نظیر ندارد، در الیمالات پاک‌تراشی شده و به جای جنگل خراش سر به فلک کشیده طبیعی، باغ‌وحشی بزرگ، گهرهای رنگارنگ، انشای مسکونی، کافه و رستورانی نسبتاً تازگی‌یافته پهن و سنگ‌شمار با کدمل‌های صنعتی، زنده‌های تفرجگاهی را به جنس انسان و نمازخانه‌ها و دو مناره آن‌هم به رنگ سفید در قلب جنگل ساخته شده است. واضح است که در ساخت هیچک از این اصول، اجراء ساخت‌وساز سازگار با محیط زیست رعایت نشده است، چون در گردشگری سازگار با طبیعت، مصالح و رنگ‌ها مورد استفاده باید با محیط تطابق داشته باشد.

مدیرعامل

انتقاد بشخ دولتی و خصوصی در دستر به جنگل هیرکانی
دقت کنید که همه این ساختمان‌های بزرگ نیازمندساز در هر جنگل، در اولین قدم، تخریب اصلی از اداره کل منابع طبیعی مازندران است. در این مرحله، تخریب‌های گوناگون و یک‌سره انجام می‌شود که در حال تخریب نیستند. تخریب اصلی از اداره کل منابع طبیعی مازندران سر زده است، چون واگذاری از اداره ۱۲ هکتار از جنگل هیرکانی به یک شرکت متناهی برای ساخت‌وساز، با چارخ سبز منابع طبیعی انجام شده است. اگر غیر از این بود، چرا سبز منابع طبیعی، در دو سال گذشته هیچ شکستی از وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای مازندران به دلیل اقدام غیرقانونی جنگل کرده است؟
اما برسیم به خود مجتمع گردشگری، محدوده وسیع و چشمگیری از جنگل ارزشمند هیرکانی که در دنیا نظیر ندارد، در الیمالات پاک‌تراشی شده و به جای جنگل خراش سر به فلک کشیده طبیعی، باغ‌وحشی بزرگ، گهرهای رنگارنگ، انشای مسکونی، کافه و رستورانی نسبتاً تازگی‌یافته پهن و سنگ‌شمار با کدمل‌های صنعتی، زنده‌های تفرجگاهی را به جنس انسان و نمازخانه‌ها و دو مناره آن‌هم به رنگ سفید در قلب جنگل ساخته شده است. واضح است که در ساخت هیچک از این اصول، اجراء ساخت‌وساز سازگار با محیط زیست رعایت نشده است، چون در گردشگری سازگار با طبیعت، مصالح و رنگ‌ها مورد استفاده باید با محیط تطابق داشته باشد.

—هرس تنه اصلی و قنوتانی درخت:
این هرس برای درختانی که دقیقاً زیر خطوط قرار دارند، به کار می‌رود. در این هرس قسمت‌های بزرگی از تاج درخت قطع می‌شود. طبق قطع ۱/۳ در تنه اصلی درخت است و باید بیش از ۱/۴ طول درخت قطع شود.

—هرس درختان هم‌چوار خطوط:
این هرس شامل شاخه‌های تهدیدکننده خطوط قطع می‌شود. لازم به توضیح است که شاخه‌های تهدیدکننده باید از تنه اصلی قطع شوند تا امکان داشت مجدداً آنها مسیر نشود.
—هرس درختان مرتفعتر از خطوط:
در این روش قسمت‌هایی از درخت قطع می‌شود که قسمت فعال درخت کاملاً بالاتر از خط قرار گیرد. همه روش‌های فوق در رد پاک‌تراشی درخت است و به اصطلاح عرفی بر سترایشی اطلاق دارد.
مصادفا دستورالعمل مدیریت هرس درختان متناهی برای ساخت‌وساز، با چارخ سبز منابع طبیعی انجام شده است. اگر غیر از این بود، چرا سبز منابع طبیعی، در دو سال گذشته هیچ شکستی از وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای مازندران به دلیل اقدام غیرقانونی این مجموعه در قطع شاخه‌های درختان به دلیل تجمیع لاشسروک با ناحیه یا محدودیت رشد گیاه (zone limit Growth)، این محدوده برای شبکه‌های فشار ضعیف و قوی هوایی به شرح جدول شماره ۱ است. وجود هرگونه خاک و برگ در این محدوده ممنوع است و باید زیر هرس یا حسب نیاز هرس یا قطع انجام گیرد. مشخص می‌کند این دستورالعمل بر خطوط انتقال برق فشار قوی مبنای ۱۴۰۳ منتشر شده و در صفحه ۱۷ همین دستورالعمل آمده (به طور معمول و طبق برنامه مومن هر چهار لی سال یک مرتبه باید درختان مجاور خطوط برق هرس شوند. این آن معنی است که درختان به حد کافی (نه زیاد) در حد هرس شوند تا شاخ و برگ و آفام به‌هیچ‌وجه در محدوده خط‌ساز کابل‌های برق نباشند). و همچنین در صفحه ۱۷ دستورالعمل پنج بار از اطلاق هرس استفاده شده و بد نند هفت دستورالعمل دلیل میحث انواع هرس در صفحه ۱۷ عملیات یادشده را به هرگونه هرس، سربازخونی و سربرداری محدوده کرده است. منی توجیه پاک‌تراشی و هرگونه اقدام سازمان برق در این زمینه و قائل‌بودن به اختیار مطلق آن سازمان در مواجهه با درخت در محدوده حرم خطوط انتقال برق برخلاف قوانین موضوعه بوده که ضرورت دارد متولی جنگل‌ها و مراتع کشور یعنی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در مواجهه با این‌گونه موارد و تخریب‌ها با دانش فنی حقوقی و فنی برخورد کند.

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان

تخریب درختان